

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **N. H. H.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 6. 2017, č. j. MV-13733-4/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 9. 2018, č. j. 30 A 125/2017 – 40,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 9. 2018, č. j. 30 A 125/2017 – 40, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 9. 6. 2017, č. j. MV-13733-4/SO-2017, **se zrušuje** a věc **se** žalované **vrací** k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě celkem částku 20 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Marka Sedláka, advokáta se sídlem Příkop 8, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 29. 8. 2014, č. j. OAM-54845-21/DP-2013 (dále jen „prvostupňové správní rozhodnutí č. 1“), byla zamítnuta žalobcova žádost ze dne 7. 11. 2013 o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 45 odst. 1 ve spojení s § 42a odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to z důvodů dle § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců (nepředložení dokladu prokazujícího vyžadovaný úhrnný měsíční příjem rodiny po jejím sloučení) a taktéž

dle § 46 odst. 3 s odkazem na § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců (nesplnění podmínky trestní zachovalosti). Rozhodnutím žalované ze dne 23. 9. 2015, č. j. MV-143833-4/SO/sen-2014, pak bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové správní rozhodnutí č. 1.

[2] Žalobce následně dne 4. 11. 2016 podal prvostupňovému správnímu orgánu žádost o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve smyslu § 101 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“), ve výše uvedené (pravomocně skončené) věci jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu ze dne 7. 11. 2013. Usnesením prvostupňového správního orgánu ze dne 22. 11. 2016, č. j. OAM-54845-37/DP-2013 (dále jen „prvostupňové správní rozhodnutí č. 2“), bylo řízení o žalobcově žádosti ze dne 4. 11. 2016 o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 správního řádu. Rozhodnutím žalované ze dne 9. 6. 2017, č. j. MV-13733-4/SO-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), pak bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové správní rozhodnutí č. 2.

[3] Proti napadenému rozhodnutí žalované brojil žalobce u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) žalobou, jíž se domáhal jeho zrušení. Přestože doložil, že se ve zkušební době podmíněného odsouzení osvědčil (již tedy splňuje podmínku trestní zachovalosti) a předložil taktéž doklady o zajištění prostředků k pobytu, nelze dle žalované vyloučit, že by jeho žádosti nebylo vyhověno z jiných důvodů; při akceptování takového názoru by se však § 101 písm. b) správního řádu stal zbytečným, neboť správní orgány by vždy mohly tvrdit hypotetickou existenci ještě dalších důvodů pro nevyhovění žádosti, které ovšem nebyly uvedeny v předchozím rozhodnutí. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že hypoteticky by mohla být předmětná žádost zamítnuta rovněž z důvodu podle § 56 odst. 1 písm. g) s odkazem na § 9 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, přestože jej neuvedla jako příčinu nevyhovění žádosti v původním rozhodnutí, i když o žalobcově trestné činnosti již tehdy věděla; taková argumentace je však v rozporu se zásadou legitimního očekávání a předvídatelnosti výkonu státní moci. Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné, neboť nevysvětluje, proč by bez změny zákona a skutkových okolností mohla být žádost najednou zamítnuta z nového důvodu. Žalobce dále nesouhlasil s názorem, že postup podle § 101 správního řádu musí být vyhrazen pro případy výjimečné; z právní úpravy totiž nevyplývá, že by nové rozhodnutí bylo zcela mimořádným opravným prostředkem; jediným omezením tohoto institutu je povinnost šetřit práva nabytá v dobré víře. Žalobce brojil taktéž proti posouzení, že zákon o pobytu cizinců připouští vydání nového rozhodnutí pouze za situací uvedených v § 120a; jakkoli zákon o pobytu cizinců představuje speciální úpravu vydání nového rozhodnutí ve věci správního vyhoštění, nelze dovozovat, že je tím vyloučeno použití obecné právní úpravy § 101 písm. b) správního řádu, a to v případě jiných rozhodnutí vydaných podle zákona o pobytu cizinců. Žalobce dále poukázal na výslovný předpoklad zákona, že po podání žádosti o vydání nového rozhodnutí je provedeno nové řízení, kde účastník řízení i správní orgán mají práva a povinnosti jako v kterémkoli jiném správním řízení, včetně povinnosti správního orgánu zjistit skutečný stav věci či vyzvat žadatele k odstranění vad jeho podání; teprve po provedení takového řízení může správní orgán buďto vydat nové rozhodnutí, anebo usnesení podle § 102 odst. 4 správního řádu. Prvostupňový správní orgán však žádné nové správní řízení neprovedl; pokud v předložených dokladech o zajištění prostředků k pobytu shledal nějaké vady, měl žalobce vyzvat k odstranění vad. V neposlední řadě pak žalobce brojil též proti způsobu, jakým se správní orgány vypořádaly s jím předloženými doklady o příjmu z pronájmu nemovitosti ve Vietnamu.

[4] Krajský soud rozsudkem ze dne 26. 9. 2018, č. j. 30 A 125/2017 – 40 (dále jen „napadený rozsudek“), podanou žalobu zamítl. Nejprve charakterizoval pojetí překážky věci rozhodnuté (*rei indicatae*) ve správním řádu, následně k § 101 správního řádu citoval z důvodové zprávy

pokračování

a komentářové literatury. Obecně pak uvedl, že nové rozhodnutí, které může zasáhnout do již pravomocného rozhodnutí, které je nutno považovat za zákonné a věcně správné (presumpce správnosti správních aktů), je třeba mít za výjimečné opatření; nejen z hlediska procedurálního, nýbrž především svou exkluzivitou se dle něj provádění nového řízení a vydávání nového rozhodnutí podobá mimořádnému opravnému prostředku, jakým je obnova řízení povolena na žádost účastníka řízení, a dozorčím prostředkům, kterými jsou obnova řízení nařízená z moci úřední a přezkumné řízení. Odkázal na rozsudek téhož krajského soudu ze dne 4. 3. 2016, č. j. 30A 40/2015 – 43, v němž konstatoval, že § 102 odst. 4 věty první ve spojení s § 101 písm. b) správního řádu rozumí tak, že správní orgán neposuzuje to, zda nová žádost odůvodňuje zahájení nového řízení, nýbrž to, zda nová žádost odůvodňuje vydání pozitivního rozhodnutí ve věci. Jestliže správní orgán dospěje k závěru, že ani nová žádost neodůvodňuje vydání vyhovujícího rozhodnutí, řízení o takové žádosti zastaví; naproti tomu pokud nazná, že nová žádost odůvodňuje vydání vyhovujícího rozhodnutí, opětovně rozhodne o merituu věci, o němž již bylo rozhodnuto v předchozím řízení. Krajský soud dále doplnil, že aby nedošlo k zastavení řízení, musí žádost účastníka odůvodňovat vydání vyhovujícího rozhodnutí; relevantní přitom je, zda jsou v ní tvrzeny a prokazovány nové skutečnosti, jež samy o sobě nebo spolu s těmi, které už byly předmětem řízení předcházejícího původnímu zamítavému rozhodnutí, by mohly být podkladem pro vydání vyhovujícího rozhodnutí. Žádosti pak lze vyhovět jen tehdy, jestliže obsahuje vážný důvod; k tomuto požadavku přitom lze dospět za použití argumentu *a minori ad maius*. Jestliže je totiž dán požadavek vážných důvodů u pouhé změny stávajícího rozhodnutí [§ 101 písm. c) správního řádu], tím spíše je třeba na něm trvat u nahrazení původního zamítavého rozhodnutí novým vyhovujícím rozhodnutím.

[5] Ke konkrétním žalobním námitkám pak krajský soud uvedl, že v některých případech může být vícero důvodů nevyhovění žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu; je-li žádost zamítnuta z jednoho nebo i více důvodů, není tím autoritativně vyjeveno, že zde nemůže být ještě další potenciální důvod zamítnutí takové žádosti. Ztotožnil se s názorem žalované o mimořádném charakteru nového rozhodnutí podle § 101 správního řádu, neboť o tom krom jiného svědčí i umístění tohoto institutu ve společné hlavě s obnovou řízení, která, je-li povolena na žádost účastníka řízení, je mimořádným opravným prostředkem. Nesouhlasil ovšem s posouzením, že specifická povaha pobytového řízení připouští vydání nového rozhodnutí pouze v situacích uvedených v § 120a zákona o pobytu cizinců; ze spojky „nebo“ obsažené v § 101 správního řádu je totiž zřejmé, že písm. b) a písm. e) představují samostatné případy provedení nového řízení, protože nové rozhodnutí podle písm. b) není podmíněno tím, že tak stanoví zvláštní zákon. Jelikož ovšem jsou v napadeném rozhodnutí obsaženy i další důvody, které při soudním přezkumu obstály, nebylo dle krajského soudu na místě jen kvůli tomuto dílčímu pochybení napadené rozhodnutí zrušit. Dále zdůraznil potřebu rozlišovat mezi novou žádostí o vydání rozhodnutí a žádostí o nové rozhodnutí o původní žádosti. Žádost účastníka totiž obecně může mít vady a správní orgán je podle § 45 odst. 2 správního řádu povinen pomoci žadateli nedostatky odstranit; v případě žádosti o nové rozhodnutí je tomu ovšem jinak, neboť pokud taková žádost přímo neuvádí vážné důvody a je podporující důkazy pro vydání vyhovujícího rozhodnutí, správní orgán řízení zastaví. Nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu tedy může mít dvě fáze, kdy v první se předběžně posuzuje pádnost důvodů pro vedení nového řízení, a teprve je-li tato shledána, v druhé fázi se znovu rozhoduje o věci samé. Ustanovení § 102 odst. 4 věty první správního řádu vylučuje u nedostatků odůvodnění žádosti o nové rozhodnutí v jiných případech tolerovaný postup spočívající ve výzvě k odstranění vad; správní orgán tedy nemusí takové řízení zastavit až po provedení nového řízení, které naplňuje všechny standardy správního řízení. K předložení nájemní smlouvy o pronájmu nemovitosti ve Vietnamu žalobcem pak krajský soud poukázal na to, že při výslechu ze dne 10. 12. 2013 žalobce i jeho manželka shodně uvedli, že mají náhodné příjmy ve výši 15 – 18 tisíc měsíčně; účastník řízení sice může v novém řízení podle

§ 101 správního řádu tvrdit i to, co v původním řízení neuvedl, aby však správní orgán mohl uvažovat o věrohodnosti takového tvrzení, musí náležitě vysvětlit, proč tuto rozhodnou skutečnost dříve zamlčel. To však žalobce neučinil a krajský soud proto považoval způsob vypořádání žalované za zcela přiměřený.

II. Kasační stížnost žalobce

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které jej navrhl zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Tvrdí nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť ten nereaguje na jeho žalobní bod týkající se dalších teoreticky možných důvodů pro zamítnutí jeho žádosti. V žalobě totiž uvedl, že potenciální důvody zamítnutí žádosti, které správní orgán neuplatnil v původním zamítavém rozhodnutí, nemohou být důvodem pro vydání usnesení podle § 102 odst. 4 správního řádu. Správní orgán existenci nového důvodu pro zamítnutí žádosti, který nebyl uplatněn v původním rozhodnutí, musí prokázat důkazy mimo důvodnou pochybnost v souladu s § 3 správního řádu, teprve poté může být existence dříve neuplatněného důvodu pro zamítnutí žádosti důvodem k zastavení řízení. Krajský soud však místo reakce na tyto argumenty pouze konstatoval, že zamítnutí žádosti z určitého důvodu neznamená, že nemůže existovat ještě další důvod pro její zamítnutí.

[7] Brojil dále proti posouzení, že k vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu musejí být dány mimořádné či vážné důvody, protože se jedná o výjimečné opatření, které se svojí exkluzivitou podobá mimořádnému opravnému prostředku, jako je obnova řízení nebo přezkumné řízení; tento názor však nemá žádnou oporu v zákoně. Srovnání § 101 písm. b) správního řádu s obnovou řízení nebo s vydáním nového rozhodnutí podle § 101 písm. c) správního řádu je nesprávné. V těchto případech totiž dochází k prolomení překážky věci pravomocně rozhodnuté u rozhodnutí, kterým již jednou bylo přiznáno právo nebo uložena povinnost ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu; je tedy na místě, že v takovém případě zákon klade v zájmu právní jistoty přísné požadavky. Naproti tomu v případě vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu nedochází k zásahu do pravomocného rozhodnutí, kterým bylo přiznáno právo nebo uložena povinnost; zákon proto žádné přísné podmínky nevyžaduje. Důsledky vydání nového rozhodnutí jsou stejné, jako kdyby si účastník řízení podal novou žádost podle § 44 správního řádu a takové žádosti bylo vyhověno. V obou případech je totiž výsledkem ten, že existují dvě rozhodnutí, a to dřívější zamítavé a pozdější, kterým se žádosti vyhovuje. Není proto žádný rozumný důvod klást na vydání nového rozhodnutí jakékoli mimořádné požadavky, které ze zákona nevyplývají. Žádost o vydání nového rozhodnutí účastníci řízení zpravidla využívají tehdy, pokud podání nové žádosti je z nějakého důvodu obtížné nebo nemožné. Stěžovatel tento postup zvolil proto, že novou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny by musel podat na Zastupitelském úřadě v Hanoji, což je vzhledem k přetrvávajícím problémům s registrací k podání žádosti velmi obtížné až nemožné. Bez ohledu na tyto důvody má však stěžovatel za to, že obecně je na účastníkovi řízení, zda v případě pravomocného zamítnutí své žádosti podá v téže věci žádost zcela novou, nebo podá žádost o vydání nového rozhodnutí. V obou případech je procesní postup správního orgánu v podstatě shodný; v případě žádosti o vydání nového rozhodnutí dokonce méně zatěžující, protože správní orgán může využít podklady z dosavadního řízení.

[8] Stěžovatel taktéž argumentuje, že povinnost správního orgánu pomoci podateli odstranit nedostatky podání nebo jej vyzvat k jejich odstranění obecně vyplývá z § 37 odst. 3 správního řádu, který se vztahuje na jakákoli podání, tedy i na žádost o vydání nového rozhodnutí. Upozorňuje taktéž, že ze zákona nevyplývá, že by existovaly dvě fáze rozhodování, kdy se nejprve předběžně posuzuje pádnost důvodů žádosti a až na základě toho se řízení

pokračování

bud' bez dalšího zastaví, nebo pokračuje dále. Dle stěžovatele naopak probíhá standardní správní řízení, pouze s tou odlišností, že když správní orgán opět dospěje k závěru, že jsou důvody pro zamítnutí žádosti, nevydává rozhodnutí o opětovném zamítnutí žádosti, ale pouze procesní usnesení o zastavení řízení.

[9] Stěžovatel též namítá, že krajský soud vůbec nereagoval na jeho argumentaci vztahující se k posouzení jím předložené nájemní smlouvy, když žalované vytýkal rozhodování na základě „vysoké pravděpodobnosti“. Krajský soud se však vůbec nezabýval vadami napadeného rozhodnutí; místo toho sám hodnotil doklady o příjmu stěžovatele z pronájmu nemovitosti a jejich hodnověrnost, a to z hledisek, ze kterých se jimi správní orgány ve svých rozhodnutích vůbec nezabývaly, pročez proti nim nesměřovaly ani žalobní námitky.

[10] Žalovaná nevyužila svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti; pouze odkázala na napadené rozhodnutí a rozsudek krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatel uplatnil kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[13] Kasační stížnost je důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil napadený rozsudek z hlediska namítané nepřezkoumatelnosti, neboť pouze u přezkoumatelného rozhodnutí lze zpravidla vážít důvodnost konkrétních kasačních námitek. K pojmu nepřezkoumatelnosti odkazuje Nejvyšší správní soud na svou ustálenou judikaturu k této otázce (srov. například rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, nebo ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245). Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, zdůrazňuje, že „při posuzování nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí je nutno postupovat obezřetně a vybradit tyto případy jen vážným vadám rozhodnutí. Zrušením rozhodnutí krajského soudu pro nepřezkoumatelnost se totiž oddaluje okamžik, kdy bude základ sporu správními soudy s konečnou platností vyřešen, což neprospívá zájmu účastníků řízení na projednání věci bez zbytečných průtahů ani veřejnému zájmu na hospodárnosti řízení. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno“. Dle nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, platí, že „je-li z rozhodnutí krajského soudu zřejmé, jak naložil s námitkami účastníků řízení a jakými úvahami se soud řídil, nebude každé dílčí pochybení soudu v odůvodnění jeho rozhodnutí znamenat nepřezkoumatelnost. Nereaguje-li soud na určitou argumentaci žalobce, ovšem jinak je zřejmé, jak s danou námitkou ve výsledku naložil, neznamená tento drobný procesní nedostatek nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí. Podle Ústavního soudu totiž není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vnesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“. Nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, pak uvádí,

že „povinnost řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodnit rozhodnutí soudu neznamená, že na každý argument strany musí být v odůvodnění rozhodnutí podrobně reagováno.” Stěžovatel tvrdí nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů, neboť krajský soud se nevypořádal s žalobním bodem týkajícím se dalších teoreticky možných důvodů pro zamítnutí jeho původní žádosti o vydání nového rozhodnutí, když tvrdil, že potenciální důvody zamítnutí žádosti neuplatněné v dřívějším zamítavém rozhodnutí nemohou být důvodem pro vydání usnesení podle § 102 odst. 4 správního řádu. Krajský soud však na tuto námitku, byť skutečně poměrně stručně a obecně, reagoval vyjádřením nesouhlasu s takovou argumentací stěžovatele, který odůvodnil tak, že „*v některých případech tu může být více důvodů nevyhovění žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu. Je-li žádost zamítnuta a povolení nevydáno z jednoho nebo i více důvodů, není tím autoritativně vyjehoeno či osvědčeno, že zde nemůže být ještě další potenciální důvod nebo důvody zamítnutí takové žádosti a neudělení dlouhodobého pobytu.*“ Nejvyšší správní soud připouští, že takové vypořádání není ve vztahu k žalobní argumentaci zcela příléhavé, má však za to, že je z něj zřejmý právní názor krajského soudu, dle něž důvod pro zastavení řízení podle § 102 odst. 4 správního řádu může být i odlišný od těch, které byly uplatněny v původním zamítavém rozhodnutí a pro něž nebylo žádostí prvně vyhověno, neboť nemusely být posuzovány všechny relevantní zákonné podmínky. Jakkoli Nejvyšší správní soud na tomto místě nehodnotí správnost takového závěru, považuje vypořádání krajského soudu za přezkoumatelné; nesouhlas stěžovatele s posouzením dané právní otázky totiž není důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Kasační námitka je proto nedůvodná.

[15] Dle § 101 písm. b) správního řádu platí, že „*provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta*“. Podle § 102 správního řádu pak „*k novému řízení podle § 101 je příslušný správní orgán, který byl příslušný k původnímu řízení v prvním stupni*“ (odst. 1); „*pokud žádost účastníka neodůvodňuje zahájení nového řízení, rozhodne správní orgán usnesením o tom, že se řízení zastaví*“ (odst. 4); „*v novém řízení může správní orgán využít podkladů původního rozhodnutí včetně podkladů rozhodnutí o odvolání, nevylučuje-li to důvod nového řízení*“ (odst. 6); „*v novém řízení správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře*“ (odst. 7) a „*není-li v odstavcích stanoveno jinak, postupuje se v novém řízení podle ustanovení platných pro řízení v prvním stupni*“ (odst. 8).

[16] K institutu nového rozhodnutí [konkrétně taktéž z důvodu dle § 101 písm. b) správního řádu] se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016 - 36, v němž uvedl: „*správní řád pro aplikaci § 101 písm. b) nestanoví podmínku v podobě vyčerpání opravných prostředků, resp. žaloby podle páté části o. s. ř. Stejně tak k novému posouzení pravomocně rozhodnuté věci a vydání nového rozhodnutí dle citovaného ustanovení není třeba ani změny skutkových či právních okolností věci. V tomto ohledu není správní řád rovněž nijak limitující. Je však potřeba připustit, že podstata toho, proč je možné původně zamítnuté žádosti vyhovět, zpravidla bude spočívat právě ve změně výchozích skutkových či právních okolností věci (...) základní podmínka pro aplikaci § 101 písm. b) správního řádu je pravomocně zamítnutí původních žádostí (návrhů) stěžovatele. V dalším bylo již na správních orgánech, aby věcně posoudily, zda je možné těmto žádostem (návrhům) vyhovět (...) nové řízení je koncipováno jako pokračování původního řízení, a proto také dává možnost využít původních podkladů. Nové řízení s řízením původním v podstatě tvoří jeden celek, což potvrzuje též druhá věta § 102 odst. 6 správního řádu, která – s výhradou skutkových či právních změn – konstatuje vázanost právním názorem odvolacího orgánu v původním řízení (...) institut tzv. nového rozhodnutí podle § 101 správního řádu nepatří svým charakterem mezi opravné prostředky. V této důležitější otázce nelze dát za pravdu stěžovateli, neboť smyslem opravných prostředků je zjednání nápravy vydaných rozhodnutí. Podstatou vydání tzv. nového rozhodnutí je nové posouzení již pravomocně rozhodnuté věci – a to buď za stejných, anebo zpravidla změněných výchozích skutkových či právních podmínek. K tomu je třeba dodat, že stěžovatel byl k podání žádosti o vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. b) správního řádu zjevně veden zjištěním, že zásadní skutková okolnost, na níž správní orgán I. stupně vystavěl svá rozhodnutí o zamítnutí jeho návrhů na vklad, neobstojí (...) Na základě žádosti stěžovatele podaných dne 10. 9. 2009 tedy bylo povinností správního orgánu I. stupně posoudit podstatu věci*

pokračování

a zvažít, zda této žádostí vyhoví, tj. rozhodne o povolení návrhů stěžovatele na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí s účinkem ke dni 8. 12. 2005, nebo zda řízení zastaví ve smyslu § 102 odst. 4 věty první správního řádu; podle tohoto ustanovení totiž: „Pokud žádost účastníka neodůvodňuje zahájení nového řízení, rozhodne správní orgán usnesením o tom, že řízení zastaví.“ Jakkoli hlavní myšlenka není legislativně vyjádřena příliš zřetelně, neboť samotné řízení o vydání nového rozhodnutí je zahájeno již podáním žádosti, zákonodárce tímto míří zjevně na situaci, kdy žádost neodůvodňuje vydání nového rozhodnutí ve věci (v takovém případě je tedy třeba řízení zastavit). Skutečnost, že rozhodnutí katastrálního úřadu o zamítnutí návrhu na vklad nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté, je podmínkou nutnou, nikoli však dostačující pro to, aby bylo vydáno nové rozhodnutí dle § 101 písm. b) správního řádu. Návěti § 101 správního řádu stanoví, že provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí „lze“ z důvodů dále stanovených [pod písm. a) až e)]. Vydání nového rozhodnutí není tedy koncipováno jako nárokové a správní řád zde připouští uvážení správního orgánu, které je limitováno zejména základními zásadami činnosti správních orgánů. Výsledek správního uvážení musí odpovídat zejména tomu, že správní orgány jsou povinny šetřit práva nabytá v dobré víře, což vyplývá nejen z § 2 odst. 3 správního řádu. Tato základní zásada činnosti správních orgánů je zdůrazněna znovu v § 102 odst. 7 správního řádu, a to právě pro případ nového řízení směřujícího k vydání nového rozhodnutí. Ochrana práv nabytých v dobré víře, jakožto jeden ze základních projevů principu právní jistoty, se projevuje celou řadou požadavků jak na tvorbu práva, tak na jeho aplikaci. V projednávaném případě se poji především s absencí lhůty, v níž lze vydat nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu. Prakticky je tedy možné nové rozhodnutí vydat kdykoli, přičemž významným korektivem je zde právě předchozí individuální posouzení souladnosti takového postupu s požadavkem přiměřenosti a ochrany práv, jichž bylo nabyto v dobré víře (§ 102 odst. 7 správního řádu). V případě, že by ochrana práv nabytých v dobré víře v návaznosti na původní zamítnutí návrhů na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí – typicky právě proto, že v mezidobí došlo k dalším převodům vlastnického práva k předmětným nemovitostem – převážila nad zájmem žadatele (stěžovatele) na vydání nového rozhodnutí ve věci, bylo by nepochybně na místě řízení zastavit v souladu s § 102 odst. 4 správního řádu.“

[17] Nejvyšší správní soud se předně neztotožňuje s krajským soudem v jeho právním názoru, jímž nazíral celou nyní posuzovanou věc, totiž že nové rozhodnutí je třeba mít za výjimečné opatření, které se podobá mimořádnému oprávněnému prostředku, jakým je obnova řízení povolená na žádost účastníka, či dozorčím prostředkům. Výjimečnost či mimořádnost tohoto institutu totiž správní řád nikde nestanovuje, nelze ji dovodit ani z příslušné důvodové zprávy (citované v napadeném rozsudku), neshledala ji odborná komentářová literatura ani dosavadní (byť skoupá) judikatura Nejvyššího správního soudu. Tento závěr krajského soudu se tak opírá pouze o systematické zařazení daného institutu v příslušném předpise a o srovnání s dalšími procesními prostředky upravenými ve správním řádu. Je sice pravdou, že s obnovou řízení má nové rozhodnutí některé postupy shodné (ostatně jsou upraveny jakožto společná ustanovení v § 102 správního řádu), to však samo o sobě není dostatečným podkladem pro dovozování exkluzivity nového rozhodnutí; navíc ani v případě obnovy řízení správní řád v § 100 odst. 1 výslovně neuvádí požadavek vážnosti důvodů. Nejvyšší správní soud má za to, že se v případě nového rozhodnutí jedná o nikterak výjimečný (avšak, pravda, ne příliš běžně využívaný) institut správního řádu, který fakticky pouze stanoví výčet případů, kdy se neuplatní překážka věci rozhodnuté; jsou-li proto naplněny zákonné podmínky některého z důvodů uvedených v § 101 pod písm. a) až e) správního řádu a nebude-li tím nepřiměřeně zasaženo do právní jistoty třetích osob, lze i bez prokázání jakéhokoli vážného důvodu provést nové řízení a vydat v něm nové rozhodnutí. Nejvyšší správní soud poukazuje, že například situace dle § 101 písm. a) správního řádu vyžaduje „nezbytnost“ využití institutu nového rozhodnutí při postupu podle § 41 odst. 6 věty druhé správního řádu, v případě § 101 písm. c) pak správní řád jakožto podmínku stanoví „vážný důvod“; jsou-li tyto požadavky na zvláštní okolnosti věci (nezbytnost, vážný důvod) formulovány výslovně v hypotéze právní normy, je bezpochyby nezbytné trvat na jejich řádném naplnění. Nutno však zdůraznit, že možnost vedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. b) správního řádu nic takového nestanoví. Nelze proto souhlasit s názorem krajského soudu, že vyhovět žádosti o nové rozhodnutí lze v tomto případě pouze tehdy,

pokud obsahuje nějaký vážný (až pádný) důvod, k čemuž dospěl skrze argument *a minori ad maius*, když u pouhé změny stávajícího rozhodnutí je dán požadavek vážných důvodů [§ 101 písm. c) správního řádu], tím spíše je dle něj na něm třeba trvat u nahrazení původního rozhodnutí novým. Nejvyšší správní soud se však naopak ztotožňuje s názorem stěžovatele, že v případě nového rozhodnutí dle § 101 písm. c) správního řádu dochází k prolomení překážky věci pravomocně rozhodnuté jeho změnou u takových rozhodnutí, kterými již jednou bylo přiznáno právo nebo uložena povinnost ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu, protože je zcela pochopitelné, že zákon v takovém případě stanoví v zájmu právní jistoty požadavek vážného důvodu pro vydání nového rozhodnutí; v případě jeho vydání z důvodu podle § 101 písm. b) správního řádu však dochází pouze k zásahu do sice již pravomocného rozhodnutí, kterým ovšem byla pouze zamítnuta nějaká žádost, z povahy věci tedy takovým rozhodnutím nemohlo být určité přiznáno právo nebo uložena povinnost. Použití argumentu *a minori ad maius* (od menšího k většímu) nemůže být rozhodujícím důvodem; v některých případech může být zásah do právní jistoty především třetích osob skutečně větší vydáním nového rozhodnutí o již jednou zamítnuté žádosti [§ 101 písm. b) správního řádu], v jiných však může být naopak intenzivnější zásah do právní jistoty spočívající v modifikaci již pravomocného rozhodnutí přiznávajícího právo či ukládajícího povinnost [§ 101 písm. c) správního řádu], to však záleží na individuálních okolnostech každé řešené věci, protože tímto argumentem nemůže krajský soud paušálně podložit pouze jím zaujatý výklad. Odvozovat požadavek vážného důvodu jakožto podmínky pro vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. b) od podmínek pro jeho vydání podle důvodu dle § 101 písm. c) správního řádu je proto nesprávné; jestliže tak zákon explicitně nestanoví (byť v jiných případech pro vydání nového rozhodnutí tuto podmínku výslovně uvedl), pak lze vycházet ze zásady racionálního zákonodárce, že v případě § 101 písm. b) správního řádu podmínku vážného důvodu nezamýšlel a nelze ji proto vyžadovat. Rozhodující pro samotné vedení nového řízení je tedy v souladu s citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016 – 36, pouze to, zdali v dané věci bylo vydáno pravomocné rozhodnutí zamítající určitou žádost a zároveň nastala taková změna výchozích skutkových či právních podmínek, která by mohla odůvodňovat vyhovění původní žádosti (pokud byly i ostatní podmínky pro vyhovění žádosti splněny). S ohledem na výše uvedené je nutné odmítnout závěry krajského soudu, že účastník řízení je již v žádosti o nové rozhodnutí povinen tvrdit pádný důvod pro využití tohoto institutu a na podporu svých tvrzení označit příslušné důkazní prostředky. Nelze aprobovat ani názor, že nové řízení může mít dvě fáze, kdy v první se předběžně posuzuje pádnost tvrzeného důvodu a teprve je-li tato shledána, v druhé fázi se znovu rozhoduje o věci samé. Řízení o vydání nového rozhodnutí je pouze jeden nikterak vnitřně diferencovaný proces, který navazuje na řízení původní; v případě dle § 101 písm. b) správního řádu se v něm posuzuje, zdali jsou s ohledem na změnu okolností aktuálně splněny podmínky pro vyhovění původní žádosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016 – 36).

[18] Nejvyšší správní soud považuje za nesprávný též právní názor krajského soudu, že § 102 odst. 4 věty první správního řádu vylučuje postup spočívající ve výzvě k odstranění vad neúplné, neurčité či nesrozumitelné žádosti. Je pravdou, že dle tohoto ustanovení, „pokud žádost účastníka neodůvodňuje zahájení nového řízení, rozhodne správní orgán usnesením o tom, že se řízení zastaví“; k této problematice se však již vyjádřil Nejvyšší správní soud v několikrát odkazovaném rozsudku ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016 – 36, když konstatoval, že „jakkoli hlavní myšlenka není legislativně vyjádřena příliš zřetelně, neboť samotné řízení o vydání nového rozhodnutí je zahájeno již podáním žádosti, zákonodárce tímto mířil zjevně na situaci, kdy žádost neodůvodňuje vydání nového rozhodnutí ve věci (v takovém případě je tedy třeba řízení zastavit)“. Jestliže tedy lze nové řízení zastavit až v případě, kdy bude zjevné, že příslušné žádosti o vydání nového rozhodnutí není možné vyhovět (tedy nikoliv pokud tato žádost neodůvodňuje zahájení řízení, neboť to je započato již okamžikem podání takové žádosti, protože by při jazykovém výkladu bylo citované ustanovení

pokračování

vnitřně rozporné), musí být daná žádost správním orgánem nejprve patřičně posouzena, aby ten mohl dospět k závěru, zda podmínky pro vydání nového rozhodnutí jsou naplněny či nikoliv [v případě § 101 písm. b) správního řádu tedy musí správní orgán vyhodnotit, zdali může být vyhověno původní žádosti, která již byla dříve pravomocně zamítnuta]. Toto posouzení se však děje v rámci procesu, který je klasickým správním řízením se všemi odpovídajícími standardy, neboť se v něm postupuje podle ustanovení správního řádu platných pro řízení v prvním stupni (srov. § 102 odst. 8 správního řádu). Není proto žádný důvod, proč by se v probíhajícím (správním) řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí neměla uplatnit například povinnost správního orgánu vyzvat účastníka řízení k odstranění případných vad podání ve smyslu § 37 odst. 3, resp. § 45 odst. 2 správního řádu.

[19] Konkrétně v případě řízení o vydání nového rozhodnutí z důvodu dle § 101 písm. b) správního řádu je tedy na místě v prvé řadě přezkoumat naplnění podmínek pro vyhovění předmětné žádosti, jejichž nesplnění bylo v původním rozhodnutí vytýkáno a pro něž byla daná žádost dříve zamítnuta. Pakliže některý z původních důvodů pro nevyhovění žádosti nebude stále odstraněn a správní orgán dospěje k závěru o jeho trvání i přes okolnosti uvedené v žádosti o nové rozhodnutí, zastaví nové řízení dle § 102 odst. 4 správního řádu; již tím je totiž zřejmé, že původní žádosti nemůže být vyhověno, což je však *condicio sine qua non* pro vydání nového rozhodnutí. Jestliže ovšem správní orgán nazná, že tvrzeními a důkazními prostředky předloženými v žádosti o vydání nového rozhodnutí byly rozptýleny důvody, pro něž původní žádosti nebylo vyhověno, pak nelze bez dalšího pouze konstatovat, že existují (či dokonce jen teoreticky mohou existovat) ještě další pozitivní či negativní podmínky pro vyhovění původní žádosti, které však v dřívějším správním řízení nebyly posuzovány (neboť byl shledán jiný, závažnější či dříve zkoumaný důvod pro nevyhovění žádosti), a nelze proto rozhodnout, zda lze původní žádosti vyhovět. V takovém případě musí naopak správní orgán v novém řízení meritorně posoudit i další právními předpisy stanovené podmínky pro vyhovění původní žádosti, případně znova přezkoumat ty, jejich splnění již jednou konstatoval, mohly-li se v mezidobí změnit; musí tedy jednoznačně dojít k patřičně odůvodněnému závěru, zdali lze nové (pozitivní) rozhodnutí vydat či nikoliv.

[20] Nejvyšší správní soud však zároveň upozorňuje, že výše uvedené závěry týkající se institutu nového rozhodnutí nesmějí v aplikační praxi činnosti správních orgánů vést k jeho zneužívání či ve svých důsledcích k obcházení zákona. Na nové rozhodnutí je proto třeba nahlížet prizmatem, že je nelze vydat za situace, kdy by jím byla obcházena změna zákonem stanoveného postupu pro posouzení opakované žádosti či kompetence rozhodujícího správního orgánu.

[21] Vztaženo konkrétně na nyní projednávanou věc Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvodná je kasační námitka stěžovatele brojící proti požadavku vážného důvodu jakožto podmínky vedení nového řízení. Stejně tak důvodnou shledal námitku směřující proti názoru krajského soudu, že v novém řízení se neuplatní § 37 odst. 3 správního řádu. Rozhodující věcnou otázkou v daném případě tedy zůstává, zdali stěžovatel v žádosti o vydání nového rozhodnutí tvrdil okolnosti, a na jejich prokázání také navrhl či předložil takové důkazní prostředky, z nichž plyne, že oba důvody pro zamítnutí jeho původní žádosti uvedené správním orgánem v dřívějším zamítavém rozhodnutí odpadly [tj. dle § 42b odst. 1 písm. d) a § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců].

[22] Předmětem sporu je pak zejména důvod zamítnutí původní žádosti spočívající v nepředložení dokladu prokazujícího vyžadovaný úhrnný měsíční příjem rodiny po jejím sloučení. Společně s žádostí o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ze dne 4. 11. 2016 stěžovatel předložil prvostupňovému správnímu orgánu smlouvu o nájmu bytu

ze dne 1. 1. 2016 na dobu určitou s potvrzením ubytovatele ze dne 12. 10. 2016, že smlouva je stále platná; oddací list; platební výměr manželky na daň z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2015; svůj platební výměr na daň z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2015; nájemní smlouvu ze dne 1. 5. 2012, dle níž stěžovatel pronajímá svou nemovitost ve Vietnamu za příjem z nájemného ve výši 15 milionů vietnamských dongů za měsíc, a doklad o cestovním zdravotním pojištění včetně stvrzenky o zaplacení pojistného. Prvostupňový správní orgán stěžovateli ve svém rozhodnutí vytknul, že „účastník řízení předloženými dokumenty opět jednoznačně neprokázal splnění podmínky, která byla původně důvodem pro zamítnutí žádosti (...) k platebním výměrům nepředložil doklady z okresní správy sociálního zabezpečení a veřejné zdravotní pojišťovny o výši zaplaceného pojistného, tudíž nelze určit výši čistých příjmů jeho a jeho manželky“. Žalovaná v napadeném rozhodnutí k totožné otázce uvedla, že „pokud účastník řízení předložil platební výměr za předcházející zdaňovací období, tedy výsledek vyměřovacího řízení, je vysoce pravděpodobné, že na území České republiky má postavení daňového rezidenta (...), z čehož mu plyne daňová povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.“ Na stěžovatelovu žalobní námitku ohledně žalovanou uvedené pouhé vysoké pravděpodobnosti jeho daňové povinnosti reagoval krajský soud v napadeném rozsudku zcela vlastní argumentací, totiž že „pro rodinu se třemi dětmi, kde manželka nepracuje, by za daných okolností eventuální příjem z nájemného z Vietnamu bezesporu představoval velice významnou položku. Žalobce ani jeho manželka se však při výsleších konaných dne 10. 12. 2013 o příjmu ve výši zhruba 15.000,- Kč měsíčně, který měl žalobce dostávat od května 2012, ani slůvkem nezminili. Účastník řízení bezpochyby může v novém řízení podle § 101 správního řádu tvrdit i to, co v původním řízení, ač to v té době mělo existovat a on by o tom musel vědět, neuvedl. Aby však správní orgán vůbec mohl uvažovat o věrohodnosti takového tvrzení, musí účastník řízení náležitě vysvětlit, proč skutečnost, která má být rozhodnou, dříve zamíchl.“

[23] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s konstatováním krajského soudu, že věrohodnost stěžovatelem předložené nájemní smlouvy značně snižuje skutečnost, že tato je datována již dnem 1. 5. 2012, avšak při výslechu konaném dne 10. 12. 2013 se o takto významném příjmu stěžovatel ani jeho manželka nezminili. Tento relevantní argument však zazněl až v napadeném rozsudku, a to jako jediné vypořádání žalobní námitky brojící proti tvrzení pravděpodobné daňové povinnosti stěžovatele. Nejvyšší správní soud by takový přístup považoval za dostatečný za podmínky, že by krajský soud vyvrátil věrohodnost stěžovatelem nově uváděného příjmu z nájmu nemovitosti ve Vietnamu, proč by již nemělo smysl se blíže zabývat výhradou žalované o řádném netvrzení daňové povinnosti uvedenou v napadeném rozhodnutí, stejně jako v žalobě přednesenou kritikou tohoto posouzení. Nejvyšší správní soud má však za to, že byly krajským soudem naznačeny pouze jisté důvodné pochybnosti, které samy o sobě nemohou žalovanou zbavit povinnosti řádně odůvodnit nedostatky při prokazování splnění podmínky potřebného úhrnného měsíčního příjmu rodiny. Nadto je třeba poukázat na skutečnost, že dle platebního výměru na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2015 činily příjmy stěžovatele tvořící základ daně podle § 5 zákona o daních z příjmů celkem 301 800 Kč; příjmy jeho manželky pak činily za totožné období částku 477 650 Kč. Průměrný měsíční příjem stěžovatele za rok 2015 tedy byl 25 150 Kč, společný průměrný měsíční příjem stěžovatele a jeho manželky činil dokonce částku cca 64 954 Kč. To neodpovídá příjmům tvrzeným stěžovatelem při ústním výslechu v roce 2013, kdy uváděl příjem „někdy dvanáct, třináct tisíc, někdy osmnáct“, stejně tak jeho manželka tvrdila stěžovatelův příjem „patnáct nebo osmnáct tisíc. Podle toho, kolik je práce.“; ona sama přitom tehdy pečovala o děti. Přesto, že částky tvrzené při výslechu v roce 2013 byly zřejmě částkami čistého příjmu a částky plynoucí z daňových příznání za rok 2015 jsou příjmem hrubým, je zjevné, že v mezidobí se majetkové poměry stěžovatele a jeho rodiny do jisté míry změnily. Za těchto okolností nelze pouhým konstatováním nevěrohodnosti vyloučit, že se nejednalo právě o příjem plynoucí z nemovitosti ve Vietnamu pronajímané stěžovatelem na základě předložené nájemní smlouvy. Jelikož se v novém řízení, jak bylo výše pojednáno, uplatní též výzva k odstranění vad, měl prvostupňový správní orgán nedostatky spočívající v nepředložení dokladů

pokračování

z okresní správy sociálního zabezpečení a veřejné zdravotní pojišťovny, řádné netvrzení daňové povinnosti a případné pochybnosti o věrohodnosti předložené nájemní smlouvy, či o jiném zdroji příjmů, řešit tímto procesním postupem, což však neučinil. Taktéž kasační námitka směřující proti posouzení stěžovatelových příjmů je proto důvodná.

[24] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že dle § 42a odst. 4 zákona o pobytu cizinců se žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podává na zastupitelském úřadu (v Hanoji), naopak k novému řízení je příslušný prvostupňový správní orgán, u nějž se též podává příslušná žádost (Ministerstvo vnitra). K otázce možného obcházení smyslu a účelu zákona o pobytu cizinců využitím institutu nového rozhodnutí poukazuje na relevanci oprávněnosti pobytu takového žadatele v okamžiku podání žádosti o vydání nového rozhodnutí, a to vždy s ohledem na jednotlivé možné pobytové tituly a zákonné podmínky pro jejich udělení. V projednávané věci však ze správního spisu neplyne, že by se správní orgány (či následně krajský soud) explicitně zabývaly pobytovým titulem stěžovatele v okamžiku podání jeho žádosti o vydání nového rozhodnutí a tuto skutečnost jakkoli reflektovaly ve svém posouzení.

[25] Ve vztahu k řešenému případu proto Nejvyšší správní soud shrnuje, že prvostupňový správní orgán měl vyzvat stěžovatele k odstranění vad žádosti o vydání nového rozhodnutí spočívajících v řádném nepředložení všech nezbytných podkladů pro posouzení úhrnného měsíčního příjmu jeho rodiny. Pakliže by stěžovatel tuto vadu odstranil a požadované listiny doložil, bylo by povinností správního orgánu pokračovat v novém řízení a ověřit v něm všechny další podmínky pro vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 45 odst. 1 ve spojení s § 42a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců; není tedy akceptovatelný právní názor krajského soudu, že pokud mohou existovat ještě další důvody pro nevyhovění původní žádosti, které v předcházejícím řízení nebyly závazně posouzeny, pak se tyto v novém řízení neprověřují a samy o sobě jsou důvodem pro nevydání nového rozhodnutí. Jestliže by však stěžovatel na danou výzvu patřičným způsobem nezareagoval nebo požadované listiny nepředložil či vzniklé rozpory a nejasnosti neosvětlil, pak by bylo na místě nové řízení dle § 102 odst. 4 správního řádu zastavit. V dalším řízení tedy správní orgány posoudí oprávněnost pobytu stěžovatele k okamžiku podání jeho žádosti o vydání nového rozhodnutí a jeho relevanci pro jím zvolený procesní postup, případně odstraní výše vytkené vady napadeného rozhodnutí a budou respektovat Nejvyšším správním soudem podaný závazný právní výklad k institutu nového rozhodnutí.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[26] Nejvyšší správní soud pro výše uvedené shledal stěžovatelovu kasační stížnost důvodnou podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a proto napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem téhož zákona). Věc však nevrátil k dalšímu řízení krajskému soudu, nýbrž žalované, neboť zároveň shledal důvody ke zrušení napadeného rozhodnutí žalované [§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1, 4 s. ř. s.]. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[27] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a žalovaná je proto povinna mu nahradit účelně vynaložené náklady řízení. Jelikož Nejvyšší správní soud nevrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení, byl povinen rozhodnout také o náhradě nákladů řízení před krajským soudem.

[28] Náklady řízení procesně úspěšného stěžovatele činí za řízení o žalobě částku 3000 Kč za zaplacený soudní poplatek, 2 x 3100 Kč za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava věci [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“)], písemné podání ve věci - žalobu [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], dále 2 x 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů advokáta [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu]. Náklady řízení o žalobě tedy činí celkem částku 9800 Kč. V kasačním řízení stěžovatel zaplatil soudní poplatek ve výši 5000 Kč, dále mu přísluší 1 x 3100 Kč za jeden úkon právní služby, tj. kasační stížnost [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a 1 x 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů advokáta [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu]. Náklady řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem částku 8400 Kč. Advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, proto je třeba k nákladům zastoupení připočíst částku představující tuto daň ve výši 2142 Kč. Žalované tedy bylo uloženo zaplatit stěžovateli na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě celkem částku 20 342 Kč.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. srpna 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu